

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

τῇ 26ῃ Φεβρουαρίου 1919.

Τὸ ἀκανθώδες πρόβλημα περὶ τὴν ἀρχοῦσης κυβερνήσεως δὲν δὴ ἀνταρθεῖ νὰ συζητηθῇ καταλλήλως. Ὅτι ἡ Ἀγγλία πρέπει νὰ ἐξασφαλίσῃ περικλινὴ κυβερνήσιν ἐν Παλαιᾷ σίτην, εἰ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πάλιν τὴν πικρὰν πειρὰν τῶν ἐτῶν τούτων.

Τὸν κ. Μελέτιον Μεταξάκην ἐγνω-
ρίσαμεν ἄριστα ἐν Κύπῳ καὶ τῆς ἐν-
τελοῦς γωνίρας ταύτης ἀπόδειξις ἐ-
στιν ὅτι ὡς τοπιοφίλος Ἀρχιεπίσκοπος
Κύπρου ἐπὶ ἐξήκοντα Γεν. Ἀντιπρο-
σώπων ἐκλογέων, παρὰ πάσας τὰς
γυναικὰς ἐν τῇ Ἱ. Συνόδῳ καὶ ἐκτὸς
αὐτῆς παρανομίας, μόλις ἔσχεν ὑπὲρ
αὐτοῦ πέντε μόνον.

Φαίνεται όμως ότι και ἐν Ἀμερική ἐγνώρισαν αὐτὸν ταχέως και ἐν Ἀθή-
ναις, και τώρα, ὅτε ἀπεδόθη ποικί-
λες ἐκθεσίαι τοῦ λόγου και τῆς συ-
νήσεως, ἐκδηλοῦνται σαφῶς μεριδι-
τοῦ Ἀγίου π.που ἡ δυσφορία κατὰ τοῦ
κ. Μελέτιου Μεταξάκη.

Ἀνεδημοσιεύθη και ἐν Κύπρῳ μία
συνέντευξις τοῦ πρὸς ἀντιπρόσωπον
τῆς «Ἐστίας» περὶ τῶν ἐξ Ἀμει-
νήτων πλοίων και κατ' αὐτὴν οὖν
ἴσχυος εἶπε κατὰ τὰ ἑξῆς:

«Ὁ συνολικὴ ἐντύπωσις μου εἶναι
ὅτι θὰ κερδιζώμεν, ἐξ ἀποψητικῶς
ὅπως εἶναι τῆν κοινὴν τῶν φιλελευ-
θέρων, ἐθνῶν ἐκτίμησην, ἐάν εἰς τοὺς
λόγους μας και τὰς ἐνεργείας μας
παρουσιάζωμεν ἑαυτοὺς μὲ πλήρη
ἐπιγνώσιν τοῦ τρομεροῦ εἰς βάρος μας
γεγονότος τοῦ ὅτι δὲν κατήλθομεν ἐν

τὴν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα ἀπὸ τῆς
 πρώτης ὥρας·
 Καὶ τὴν ἀκαίρως καὶ ἀνόπως ταύ-
 της δηλώσεως ἐξηγέρθη δικαίως ὁ
 Ἄντικλι τύπος ὅλος, ἀναδιμοσιεύμε-
 νος δὲ τὰς χαρακτηριστικότητας καὶ ἐκτε-
 νεστάς διαμαρτυρίας καὶ ἐκτιμῆσεις·
 Ἡ δὲ αὐτὴ ἡμέρα, ἡ Ἀθήναις—Ε-
 γράψας τάδε·
 Ὁ κυβερνητικὸς τύπος ἐξηγέρθη
 μετὰ σφοδρότητος δι' ὅσα ὁ Σ. Μη-
 τροπολίτης Ἐγγῶν κ. Μελέτιος Ἀ-
 ντοκόπουλος περὶ τῆς θέσεως τῶν Ἑ-
 ἰληνικῶν ὑποθέσεων καὶ τοῦ δυνατοῦ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἀείψεων. Ἡ Σεβασ-
 μίότης σου, κείρανα τὴν κόρην καὶ
 φιλαδέλφειάν σου πᾶσαν, ἠθέλησε νὰ
 χρησιμοποίησιν τὴν φιλαδελφίαν καὶ κατὰ
 τὸν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πόν-
 θων, κρίνων διὰ αὐτὸ μέγεθος αὐ-
 τῶν προξενεῖα κατὰ τὴν πᾶσαν τὴν
 ἑξέως ἐντύπωσιν. Ὡς περὶ τῆς
 ἑξῆς γνωστὸν καὶ ρηγνύοντα μετὰ
 πλατύγυρον φίλου τῆς ὥρας ἐποχῆς
 τοῦ καλλύμματος τῶν ἡρώων τοῦ
 Μυρῆ, εἶνε προφανές διὰ παρεξηγη-
 ούς καταπτριζόμενος καὶ δὲ ὅρια τῆς
 ἐπεμβάσεως τῆς Ἑκκλησίας, εἰς δι-
 πλωματίας καὶ πολιτικῆς ὑποθέσεις.
 Ὁ θαυμαστικὸς αὐτοῦ Ἑλληνικῶν λαὸς
 δὲν εἶπε, μᾶλλον τὸ σφόδρὸν λόγον· Ἄν
 πα πα ε — πα πα ε ζ ἡ — ζ ε υ γ α ε
 ζ ε υ γ α ε — εἶναι ὅπως ρηγνύοντα
 ὅς ἀνὴρ ὁ Σεβασμώτατος. Ἀλλ' ἐ-
 κείνῃ δὲν χωροῦσι νεοεπιστολὴ, εἶ-
 ναι ἡ Ἑκκλησία. Ὅσον σχολαστικω-
 τέρα παραμένει ἡ πρὸς τὴν παρὰ
 αὐτὴν ἐμμονή, ἐπὶ τοσοῦτον τὸ κῆ-
 ρον αὐτῆς μεγαλύνεται. Οἱ τύποι διὰ
 τὴν Ἑκκλησίαν δὲν εἶναι συρμαῖς, οὔ-
 τε κανονίζεται τὸ ἐνδομα καὶ ἡ ἀπο-
 στολή διὰ τῆς ἑξῆς ἐρχομένης κα-
 λαισθησίας ἐκείτης ἐποχῆς. Δὲν εἶ-
 ναι ἡ Ὁρθόδοξία ἐπιστήμη τις καὶ
 ἱδίωμα προσδευτικόν. Ὡς ὁ Θεὸς εἶναι
 ἀναρχὸς καὶ ἐπομένως ἀνευ τέλους,
 μὴ δυνάμενος νὰ ἔχῃ διαμέσους
 σταθμοὺς ἄλλους πλην ἐκείνων· τοὺς
 ὅποιοι ἀ εὐαγγελικὰ Σύνοδοι δι' ἀπο-
 πνευστῶν Πατέρων θὰ ἦτο δυνατόν
 νὰ θεσπιστοῖν διὰ λόγον τοῦ Πανσώ-
 φους. Εἶναι ἀληθές διὰ ἀπαναστάσεις
 αὐτοῦ πάντως νὰ δημιουργήσῃσι θρη-
 σκευτικὴν ἀνατροπὴν εἰς τοὺς τόπους
 τῆς ἐκδηλώσεως τῆς εὐλαβείας. Ἀλλ'
 εὐτυχῶς ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔχομεν ἀ-
 παναστάσεις τοιαύτης μορφῆς, εἰπε-
 ροτε μάλιστα τώρα, ἀλλὰ ἐν ἀπολύ-
 τῃ ἐνότητι πόθον καὶ ἐν περιόδῳ ἀ-
 μοιβαίας ἐμπιστοσύνης ὁλόκληρον τὸ
 Ἑλληνικὸν ἔθνος.
 Ἄλλ' ἴδου διὰ ἡ Α. Σεβασμώτης
 ἤλθε νὰ ριφῇ μετὰ τοὺς διαταγμένους
 περὶ τῆς σημασίας τοῦ δόγματος καὶ
 περὶ τῆς ἐρρηκτικότητος τοῦ σχήματος, τὴν
 διαταγὴν περὶ τῆς ἐρρηκτικότητος τῶν
 Ἑλληνικῶν πόνων καὶ τὴν διαταγὴν
 περὶ τῆς δικαιοσύνης τῆς ἀνθρωπώ-
 τητος τοῦ χριστιανισμοῦ κηρύσσων,
 διὰ τὰ μετρησὰ μὴ σπαργὰς αἱμάτων
 θυσιᾶς τὴν ἐλευθερίαν τῶν δουλω-
 θέντων ἐπὶ τὴν κατακτητὴν καὶ τὰ
 ῥήματα τῆς πλάστειγας τοῦ Δικαίου
 ἀνάλοντος ἀφ' ἐμὲν πτωμάτων πρὸς τὴν
 μέγεθος τῆς ἀξιουμένης γῆς. Ἄλλ'
 ἡ θρησκεία τῆς Ὁρθόδοξίας δὲν
 παρὰ τὴν πλάνην, οὕτως καὶ τοῦ
 Ἑλληνισμοῦ τὰ δικαιώματα οὐδέποτε
 πρέπει νὰ τίθενται ὑπὸ τὴν λογιστι-
 κὴν ρύθμιν παροχῶν καὶ ἀνταλλά-
 γων. Τελευταίον ἀξίμῃ κηρύσσου-
 μεν τοῦτο ἀντιθέτως καὶ ἀς ἀφῃ-
 μεν τοὺς ρυθμιστὰς τοῦ κόσμου νὰ
 κανονίζωμεν ὡς ἐμπόρευμα τὴν ἐλευ-
 θερίαν, ἀφοῦ τὸν πόθον νὰ διδάξῃ
 ἀφιλόσοφος πολιτικὴ καὶ πρόφανος
 ἀίτιος ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῆς εὐγενείας
 τοῦ ἀνθρώπου τὸν Συμμάχον ὁ Σεβασ-
 μώτατος κ. Μελέτιος. Δὲν παρεξη-
 γοῦνται οὐδὲ προξενεῖται κατὰ τὴν ἐν-
 τύπωσιν αὐτοῦ ἑξῆς ὁ λαὸς, ὅτι
 εἰς ἀξίωσιν τοῦ ἐαυτοῦ ὅσα ἱστο-
 ρικῶς καὶ γεωγραφικῶς ἡ ἐθνογρᾶ-
 ξία τῆς Ἑλληνικῆς ἀπὸ αἰώνων. Οὕ-
 τε ὁ λαὸς ἔχουσιν διπλωματίαν ἄλλην,
 πλην τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως αὐτῶν.
 Ἀπαράλλακτα ἀκριβὲς, ὅπως καὶ ἡ
 πρὸς τὴν θρησκείαν πίστις, ἡ μὴ ἐπι-
 δεχομένη συζήτησις καὶ παραχώρη-
 σιν. Εἶναι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, εὐά-
 ρεστον, διὰ ὁ κυβερνητικὸς τύπος κα-
 τ' ἐξῆς τινὼν διαμαρτυριῶν. Εἰς ἡμᾶς
 ἀπομένει καὶ ἡ κατακύρωσις τῶν καὶ
 ἡ ἐγκρίσις τῶν. Ἔστω δὲ καὶ τοῦτο
 ἐν ἡμῶν βέλγεμα τῆς κρατοσύνης
 ψυχικῆς ἐνότητος τοῦ ἔθνους, δι' ἡν
 τῶσδε, ἔρριψεν διαταγμὴν ἡ ἀκαίρως
 καὶ ἀστοχὸς συμβολὴ τοῦ κ. Προέ-
 δρου τῆς Ἱ. Συνόδου.

Οὐ Ἀτικοὶ «Καίρει» ἔγραψαν τὰ ἑξῆς :

«Ἀναμφισβήτητος εἰς τὴν Ἑκκλησίαν ἡ μετριοφροσύνη εἶναι μέγα ἀγαθὸν καὶ διὰ τοῦτο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ὠμίλησεν τὸσον μετριοφρόνως διὰ τὴν συνδρομὴν ἐν τῶν ἀγνῶτων Συμμάχων, παρὰ τὰς ὀμιλίας αὐτῶν τοῦτων, διὰ τὴν τεραστίαν ἐνίσχυσιν ἣν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς παρέσχεν εἰς τὴν ἐπιταύφιν τῆς νίκης.»

* * *

Ἡ Ἀττικὴ ἐφημερίς «Πολίτεως» ἔγραψε τὰ ἑξῆς :

«Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἐπανελάβεν ἐκ τῆς περιόδου τοῦ—παρ' ὀλίγον νὰ γράφωμεν ἐκλογικῆς—εἰς Ἀμερικὴν καὶ Εὐρώπην, ἐκρίνει ἀπαραιτήτως νὰ δώσῃ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς. Μετεωρίζων δὲ καὶ ἐν τούτῳ ὁ Μητροπολίτης μας, ἔδωκεν ἐν ἀπολογισμῷ τοῦ ταξιδίου του διὰ δημοσιογραφικῶν συνεντεύξεων. Τὸ συμπέρασμα αὐτῶν εἶναι διὰ τὸν δολοφονικὸν, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ δυνάμει νὰ ληρομονῶμεν διὰ κατὰλλομεν εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τὴν ἐνδοκράτην ὥραν κ.τ.λ. Προφανῶς αἱ πολιτικαὶ ἀπασχολήσεις τοῦ Σεβασμιωτάτου εἰς τὴν πολιτικὴν τὴν ἐκασμὸν νὰ ληρομονῶσιν τὴν παραβολὴν τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς ὃ Κύριος ἀντιμετρεῖ ἐκπονήσαντας τοὺς ἐργάτας, οἱ ἀνθεὶς ποτε ὥραν καὶ ἂν προσήλθον εἰς τὸν ἀγρόν. Θὰ ἠδύχευθα ὅπως ἡ Α. Σεβασμιότης ὁ Μητροπολίτης ἐνθυμηθῇ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ληρομονῶσιν τὴν πολιτικὴν.»

* * *

Ἡ Ἀττικὴ δὲ ἐφημερίς «Ῥιζοσπάστης» ἔγραψε ταῦτα :

—Ἦλθεν καὶ ὠμίλησεν. Ἀδικολοιπὸν τὴν ἐκουστοίπου ἐλάμην. Καὶ εἶπε πρὸς τὴν «Ἐστίαν» : «Ἡ συνοδικὴ ἐντύπωσις μου εἶναι ὅτι, γιὰ νὰ ἔχωμεν τὴν ἐκτίμωσιν τῶν... «φίλων λευτέρων ἔθνων», πρέπει νὰ εὐρισκόμεθα εἰς διαρκῆ κατάστασιν μετανόας καὶ συντριβῆς, διότι ἐσοκώθησαν δέκα καὶ ὀχτὶ ἑκατὸν χιλιάδες «Ἕλληνες, νὰ ἔχωμεν τὴν εὐρὰν ὑπὸ τὴ σκέλῃ εἰς ἐνδοξίαν ἀναγνωρίσει τῆς ἐνοχῆς μας καὶ εἰς τὴν στάσιν αὐτῆς νὰ περιμενωμεν τὸ τέλος τῶν ἰσχυρῶν φίλων μας». Καλὰ εἶπα αὐτὰ, ἄγχι πατέρα, ἀλλὰ τί γίνεται τότε ἡ λειτουργία, ποὺ μὰς ἐτηλεγραφῶσιν, φησὶ καὶ θὰ πᾶτε νὰ συνεχίσαι εἰς τὸν ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας ὥστε ἐκεῖνα τὰ ἐτηλεγραφουμένα ἔτι διὰ νὰ δικαιολογήσῃτε τὴν ἐν Ἀμερικῇ πολυχρόνιον καὶ πολυέσδοτον διαμονήν σας; Τώρα τοὐλάχιστον ποὺ ἀπασχολεῖ τὸσον πολλοὺ τὴν ἐπισκοπὴν τῶν καὶ τοὺς ἐπισκόπους τοῦ αἵματος μας τὸ ζήτημα αὐτὸ τοῦ φοβεροῦ ὑπολευστικισμοῦ, δὲν βάζετε εἰς τῶν ἐκεῖνο τὸ ἀμύγητον σῆμα διὸν σας, σύμφωνα μὲ τὸ ὅποσον τὸ ἀπελευθεροτὸν ὁ Πατριάρχης, θὰ ἐστelle λαὸν ἐγκύκλιον πρὸς τὸν Ρωσικὸν λαὸν καὶ αὐτοὺς θὰ συνέτριβῃ τὴν υπολευστικισμόν; Πατριάρχης δὲ ὑπάρχει τώρα. Δὲν λέτε τοῦ κ. Βασιλείου νὰ σας ἐκλέγῃ; Ἡ τοὐλάχιστον δὲν τίθεσθε ἐπὶ κεφαλῆς τῇ κατὰ τὴν υπολευστικὴν ἐκστρατεία μας;»

Ἄλλῃ Ἀττικῇ ἐφημερίδι, ἡ «Πρόοδος» ἔγραψεν :

Ἠθέλαμεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ «Ἐλληνος Μητροπολίτου, νὰ δημοσιεύσωμεν ἑὼν δόλεκτρον τὸ ἄρθρον τοῦ Ἀγγλοῦ δικτορος, ὃ ὅποιος δὲν ἐννοεῖ διὰ ποῖον λόγον εἶναι αἱ νῆσοι ἐλῆ ἢ Θράκη, εἶναι τὰ Ἑλληνικὰ παρὰ τοῦ Μ. Ἀσίας, ἢ Κωνσταντινουπόλεως δὲν πρέπει νὰ δοθοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν ὅποια ἱστορικῶς, φυσικῶς καὶ φυλετικῶς ἀνήκουν.

Ἐπειτα ἀπὸ τὰς δύο αὐτὰς περὶ ἔργους ἀντιθέσεις τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ἀγγλικῆς Ἱδεολογίας, τρέφομεν ἀκόμη τὰ μάτια μας διαβάζοντες τὸ ἄρθρον τοῦ Ἀγγλοῦ δικτορος καὶ στενωχωροῦμεν τὴν ἀκουστικὴν μαρτυρίαν τοῦ ἑαυτοῦν μας νὰ πιστεύωσιν ὅτι τὴν ἠκούσαμεν καλὰ ἢ τι παρερμηνεύσαμεν τὰ λόγια τοῦ Μητροπολίτου. Καὶ ἐμοὶς ἠκούσαμεν, καὶ ἠκούσαμεν δυστυχῶς, ὅτι μὲν τὸ μακάριον αὐτὸ λόγιον τοῦ Σεβασμιωτάτου—δὲν πρέπει νὰ εἰρμὰ πολλὴ ἀπατητικόν, διότι τὸ τοιοῦτον δὲν θὰ ἀπῇ, εἰ καλὰ εἰς τοὺς ξένους.

Ἄλλὰ τί ἀπατητικὸν εἰρμὰν, Σεβασμιωτάτε, ἀπὸ τοιοῦτον καὶ

ἠώρῃμεν καὶ τὰ μισὰ ἀρ' ὅσα εὐρέθη
 ἕνας τῆς καὶ εὐκαιρῆς. Ἀγ-
 γλος νῆ πῶς βρουτοφωνήσῃ. δι-
 περὶ νὰ πάρωμεν ; — Ὅπως δὴ ποτε ἐξ-
 πταίει ὁ Μητροπολίτης μας δι' ὅσα
 εἶπεν. Πταίουν ἐκεῖνοι ποῦ τὸν ἀφή-
 λουν νὰ ῥυλῇ? »

Ὁ κυβερνητικὸς τύπος, δηλ. ὁ βα-
 νιζελικός πρῶτος ἀπεδοκίμασεν εὐν-
 χῶς τὴν πολιτεῖαν ταύτην τοῦ κ. Με-
 ταξάκη, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀντι-
 πολιτευόμενος — δὸς δύνανται νὰ
 ὑπάρξῃ τοιοῦτος ἐν Ἑλλάδι σήμερον
 ἔστιν αἶψα τὸ ὅρανον του. Ἐντούτοις
 ὁ τύπος βλος ἔχει ἄδικον ἐν τῇ περιστά-
 σει ταύτῃ, διότι πρὸ τοῦ κ. Μεταξά
 πολλῶν καὶ ὑστερον αὐτοῦ ὁ κ. Βενιζέ-
 λος καὶ ἐκτός καὶ ἐντός τῆς Βουλῆς
 κατὰ τὸ τελευταῖον μάλιστα ἄνοιγμα
 αὐτῆς τὸν κ. Δεκεμβρίου μετὰ μελᾶ
 χολικῶν τότες ἀπασιδοθεῖας ἐπὶ κα-
 αὐτοῦ δι' «ὁ λαὸς γνωρίζει διὰ ἀ-
 θεοῖα του εἶναι μικρότεραι τῶν ἄλ-
 λων Σιμάδων».

Ἡ ὁμάδῃς ἄρα, ἐλπίσεις τοῦ
 Ἀττικοῦ τύπου, κυβερνητικοῦ καὶ μι-
 κυβερνητικοῦ κατὰ τοῦ κ. Μεταξά
 εἶναι κατὰ τοῦ σάμματος.

Ἄλλο τι ποιεῖεν ὁ ἄττικὸς τύπος

ΔΗΜΟΣΙΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Π

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΒΙΟΣ ΕΝ ΚΥ

[*Ἐκχαριστικὸς δημοσιεύ-
 Κτήματι ἐμβρυοῦ
 λεηροτάτου κατὰ
 ματος Κυπριακοῦ*]

Ἀξιοτίμητοι κύριαι

Τώρα ποῦ γλυκοχαράζει εἰς βλο-
 τὰς ὑποδοῦλους Ἑλληνικὰς χώρας ο-
 ροδόχρους ἡ χαρὰ τῆς ἐθνικῆς
 λευθερίας καὶ μέσα εἰς τὸ ροδόχρο-
 γλυκαυγὲς διακρίνομεν καὶ ἡμεῖς
 Κύριοι πολλὴ πλησθόν τὴν πληρῶσ-
 τὸν ἐθνικὸν μας Ἰδανικὸν, ἐν βλέμ-
 πρὸς τὸ ἱστορικὸν παρελθὸν τῆς ἡμ-
 ῆρας μεγαλοηΐσου καὶ ἰδίως εἰς τὴν
 μαρτυρικὴν δρόμον, τὸν ὅποιον δι-
 νυσαι μέχρι οὗ φθάσει εἰς τὸ ἀνι-
 μενόμενον ποθὴν τέρμα. οὐδὰμὲν
 εἶναι ἄσκοπον. Ὁ πολυταθὴς ἀγαθ-
 ῆς ἀποκρίμνου ὅρους δταν εὐρίσκ-
 ται πληθὸν τῆς ἐψηλῆς κορυφῆς
 τῇ προσέγγισιν τῆς ὁδοῦς κατέβα-
 πολυμύχθους κόπους καὶ ἀπείρους
 προσπαθείας· συνήθισεν νὰ ῥίπτῃ
 βλέμμα πρὸς τὸ ὕψιστον εἰς τὸν ἀνι-
 σπρῆ καὶ πληρὴν κινῶσαν δρόμον τὸν
 ὅποιον διήγνησεν, ἀναπολεῖ τὰς δυσκο-
 λότητας τῆς πορείας του στιγμὰς καὶ
 εὐτόλμος καὶ πλήρης θάρρους προ-
 χορεῖ πρὸς συνέχισιν τοῦ ἀπολειπο-
 νου σμικροῦ διαστήματος. Τοιοῦ-
 ὁδοιπορὸς εἰς τὸν ἀνάντη δρόμ-
 ον τοῦ Ἰδανικοῦ εἶναι καὶ ὁ Κυπριακὸς
 λαός. Ἦ κορυφῇ ἤδη εἶναι πληροῦς

Ἐν βλέμμα θδεῖ εἰς τὸ παρελθόν
 πρὸβλέπει. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔ-
 λεξαι ὅς θέμα τῆς διαλέξεώς μας
 «Τὸν Σηραβόσαν βίον ἐν Κε-
 πρω κατὰ τοὺς χρόνους τῶν
 Λουζυγανῶν βασιλέων.»

Ἡ Κύπρος, ὥς εἶναι εἰς πάντι-
 γωνιστὸν, ἀπὴρτεῖ κατὰ τοὺς μεσα-
 ωνικούς χρόνους τμήμα τῆς μεγάλῃς
 Ἑλληνικῆς ἢ Βυζαντινῆς αυτοκρατο-
 ρίας κυβερνωμένη μέχρι τοῦ τέλους
 σχεδὸν τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος ἐπὶ
 Λουκῶν οἵτινες ἐστέλλοντο ἐκ Κων-
 σταντινουπόλεως. Τούτων τελευταῖα
 ὑπῆρχεν Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνός, ὁ πα-
 τερθεὶς αὐτὸν ἀνεξάρτητον καὶ ἀπο-
 σχισθεὶς τοῦ κορμοῦ τῆς αυτοκρατο-
 ρίας δὲν ἤδυνήθη ἐπὶ μακρὰν νὰ δι-
 ατηρήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν του, κυρι-
 ευθείας τῆς νήσου ἐν ἔτει 1191 ἐπὶ
 τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ρ' ἰακάρδου
 τοῦ Λοντοβόμου, ὅστις μετέβαλεν κα-
 τὰ τὴν γ' σταυροφορίαν πρὸς ἀπελα-
 θέωσιν τῶν Ἀγίων Τόπων. Ὁ Ρ' ἰα-
 κάρδος κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος ἐπώλησεν
 τὴν νήσον εἰς τοὺς Ναῦτας ἐπὶ 100
 000 χρυσῶν βιζαντινῶν ἥτοι £304
 000 ! Ὁ Ναῦται μὴ δυνάμενοι νὰ
 κρατήσωσιν αὐτὴν μετεπέλαθον ἐν
 τὸν εὐγενὲς Γουίδον τὸν Λουζινιαν-
 ὄντι τοῦ ἰδίου ποσοῦ, ὅστις καὶ ἐγένε-

1) Handbook of Cyprus 1903 614.

διὰ τὸ ταπεινὸν τοῦ κ. Μεταξάκη, ὁ
 οὗτος ἐν τῇ συνεντεύξει του πρὸς τὴν
 «Ἑστία» κατέβηκεν εὐκρινῶς, ὅτι ἔκκα-
 τάσθησαν ἐν Ἀμερικῇ μετ' ἔδραν ἐν Ν.
 Ὑόρκῃ τὸν Θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον
 Ροδοστόλου κ. Ἀλέξανδρον μετ' ἡν
 ἐνταῦθα διαπρὸς μελετὸν συστηματικῶς
 τὴν ὁλὴν ἐν Ἀμερικῇ κατὰστάσιν τῇ
 Ἑλληνικῇ Κοινοτήτι καὶ τὰς πνευ-
 ματικὰς-ἑκασταχοδὸν ἀνάγκας αὐτῆς, ἐπὶ
 συγγηθῇ καταλλήλως-τὰ δέοντα τῇ
 προετοιμασίᾳ ἐν Ἑλλάδι Ἑκκλησιαστι-
 κῇ ἀρχῇ.

Ἀηλαθὲ-τὸ μακροχρόνιον καὶ θα-
 πανηρότατον ταπεινὸν εἰς Ἀμερικῇ
 ἔκαμε μίαν τρύπαν σὺν νερόν. Ἐάν τ
 ταπεινὸν αὐτὸ δὲν εἶχεν ἄλλον σκοπὸν
 —δοτικὸν καὶ ἀπαιτητικόν—πρὸς τὴν
 νῆ, καὶ νὰ μὴ σταλῇ μόνος ὁ Θεο-
 φιλέστατος Ροδοστόλου νὰ μελετῇ
 καὶ νὰ εὐσηγηθῇ τὰ δέοντα.

Ἐπομένως ὁ Κυρ. λαὸς δύναται
 νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι δὲν ἔσφαλε περὶ
 τὴν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας τοῦ
 κ. Μελετοῦ Μεταξάκη καὶ ἂν εὐρλόγηται
 οὗτος ὅπου εὐλόγηται σήμερον, ἄλλο
 ἔφερον αὐτὸν ἔκει περιστάσεις γνωστοί
 παρὰ τοὺς νόμους τῆς πολιτείας καὶ
 τοὺς κανόνας τῆς Ἑκκλησίας.

κα μένα κατὰ πρόσωπον παντός ἀνθρώπου.»⁶⁾

Ἡ ὁρκος τοῦ βασιλέως ἐθεωρεῖτο ἱερὸς καὶ ἡ παράβασις αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ Ἀνακτος παρείχεν εἰς τοὺς ὑπηκόους τὸ δικαίωμα νὰ μὴ ἐκτελῶσι τὰς διατάγας του οὐδὲ νὰ πληρῶσι φόρους ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς «ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἴδικα» τοὺς ὄρκους του διὰ νὰ πελοῖν λαβὼν.» (Αἰσιζ. κδ).

Πλὴν τοῦ ὅρκου ἡ χρίσις προσηρῆτο πρὶν ὃ Ἀναξ ἀναλάβῃ τὴν ἐξουσίαν τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας. Περὶ γραφῇ τῆς χρίσεως τῶν βασιλέων τῆς Ἱερουσαλὴμ εὐρίσκεται παρὰ τὸν *Mas Latrie*. Ἐπειδὴ δὲ τὸ βασιλεῖον τῆς Κύπρου ἐκληρονομήσε πάντας τὰ ἴθια καὶ ἔθιμα τοῦ καταλυθέντος ὑπὸ τῶν Μωαμεθανῶν βασιλείου τούτου, ἄρα καὶ ἡ χρίσις τῶν βασιλέων τῆς Κύπρου ἐγένετο κατὰ παρὰ τοῖς ἑσθῶν. Ἡ τελετὴ τῶν Ἱερουσαλιμίων ἐγένετο ὡς ἑξῆς «Κατὰ τὴν μέραν τῆς χρίσεως ἐπὶ τῇ ἀφίξει τῆς βασιλικῆς ακολουθίας πρὸ τῆς θύρας τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκοντο τὸ δολοκλήρος ὁ κλήρος, ὁ βασιλεὺς ἐδεσμευμένος ὡς ἀπολύτως διάκονος ἐπὶ τοῖς χροῖμασι καὶ χροιοκορηθὴ ἀπὴν γαλλῶν ἐν γυνίωκασι νέον ὄρκον ὁρκισαμένου πιστεῖς καὶ φρουδαλικῆς, υποσχόμενῃ τὴν συνδρομὴν του εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ ἀνανεῶν τὴν υποχρέωσιν τὴν προστασίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιουσιῶν ὡς καὶ τῶν ἐθιμῶν τοῦ βασιλείου. Ὁ βασιλεὺς ἐγονάτιζε καὶ τὰς τελευταίας λέξεις καὶ δέκτον τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ βιβλίου τῶν Γραφῶν ἀνοικτοῦ ἐκράνταζε δυνατὰ φωνῇ. «Καὶ οὕτως ἔστω μοι ὁ Θεὸς βοηθὸς καὶ τὰ Ἅγια του εὐαγγελίου.» (*Ainsi Dieu m'aide et ses saints Evangiles*). Ὁ Πατριάρχης ἀναστὰς κῆεν τὸν Πρίγκιπα, τὸν ἐλάμβανεν ἐκ τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ τοῦ ἔλεγε «Θὰ σὰς βοηθῶ. πρὸς υπερβάσειν τοῦ στέμματος σου, σωτηρία σοὶ ἐστί ἡ Ἅγια ἐκκλησία τῆς Ρώμης». Καὶ οὕτως ἐξιδὲ τὴν ποιμαντορικὴν ἐξουσίαν καὶ ἔλεγε τρις ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν πληθὺν «Ἱεράρχαι, ἄρχοντες, ῥητοὶ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς, δοξοῦνθε τὸν Θεόν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὅς ἐστις θεοφώπων γνωστὸν εἶναι συνήθον ἐν τῷ στέφματι βασιλεῖν τὸν ἀρχοντα Νικητοῦ καὶ ὁλοκλήρου καὶ μᾶς πλητὴ ἐάν ἐν τῷ ἔθνεϊ νὰ ἀρχῇ τοῦ βασιλείου. Τρις φωνὰι ἀπήντων μάλιστα. Κατὰ τὴν τρίτην ἐπευφημίαν ὁ κλήρος ἐψάλα τὴν δοξολογίαν (*Te Deum*) καὶ οὕτως οὕτως πάντες εἰς τὸν ναὸν μετέβησαν τῆς βασιλικῆς συνοδείας, ἣς διεκρίθησαν οἱ μεγάλοι ἐξισωματικοὶ τοῦ Στέμματος φέροντες τὸ σκήπτρον, τὸ ἔξοχα τὸ διάδημα, τὴν σημαίαν καὶ ἄλλα ἐνδείξεις στρατιωτικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας, ὡς ὁ πρίγκιψ ἐξήσκηκε. Ἐπὶ τῆς χρίσεως εἰς τὴν ἡ ἐκκλησία ἔδωκε θεοροκευτικὴν μορφήν χειρὸς τῆς ἐκκλησίας ἵσχυρις κατέπλεν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ὁ βασιλεὺς περιβεβλημένος τὰ βασιλικά του σιμωματα ἐξήρχετο τῆς ἐκκλησίας, ἔπαιον καὶ μὲ τὸ στέμμα ἐπὶ κεφαλῇς, σκῆπτρον εἰς τὴν χεῖρα μετῴρναντες τὸ Ἀνάκτορον διὰ τῶν ὁδῶν τῆς ἑσθῶς. Τὴν ἐσέπραν παρὰ τῆς βασιλικῆς συμποσίδων.»)

Ἡ τελετὴ τῶν βασιλέων τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐγένετο ὡς ἑξῆς ἐν Λευκωσίᾳ. Πρῶτος βασιλεὺς ἐπαρτήθη ὁ Ἀμαλρίχος, ὁ δευτέρως δηλ. τῶν Λουζινιανῶν ὁ βασιλεὺς ὁ αὐτοκράτορες τῆς Γαλιανίας ἐθεωροῦντο ὡς οἱ διάδοχοι τῶν Ρωμαίων Αυτοκρατόρων *Imperatores sancti imperii Romani*. Ὁ Ἀμαλρίχος ἐθεωροῦντο ἐπιβεβλημένος νὰ ζητήσῃ παρὰ τὸν τότε Γερμανοῦ Αυτοκράτορος Ἐρρίκου τοῦ Ἰσχυροῦ τὸν στέφαν βασιλεῖα. Ὁ αὐτοκράτορ ἐχάρατο τὴν ἐξουσίαν τὴν πόρτα καὶ θὰ κατήρχετο ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἑσθῶν πλὴν ἐκωλύθη ὑπὸ ἀσθενείας ἀνέστηκε τὴν στέφανν τοῦ Ἀμαλρίχου εἰς τὸν θρόνον. Ἐπὶ τοῦτον τὸν *Hildebrand* Κορράδον Καρχελλάριον τῆς ἑσθῶς, ὅστις καὶ ἔσπευεν ἐν ἔτει 1173 ἐν Λευκωσίᾳ τὸν Ἀμαλρίχον βασιλεῖα τῆς Κύπρου.

Ἡ στέφν τῶν βασιλέων ἐγένετο τὸν μεγαλοπρεπεστάτῳ Γοτφρίκῳ τῆς ἁγίας Σοφίας ἐν Λευκωσίᾳ. Ἀπὸ τῆς βασιλείας τῆς Κύπρου προσέλαβον ἀργότερον (1247) τὸ πρῶτον τὸν

6) Σάββα Μεσαιωνικὰ τομ. VI Ἀἰσιζ. (σ. 36—37).

7) Mas Latrie t. I, p. 146.

[illegible]

© 2016 Pearson Education, Inc. or its affiliate(s). All rights reserved.

Εν Καραβά τῇ 5 Φεβρ. 1919.
 Μεθ' ὑπολήψεως
 Σοφοκλῆς Σ. Μούρατος

- 8) Βυζάντιον καὶ Βυζαντινὸς πολιτισμὸς
συχ. III 6. 128.
- 9) Ἀρχιμ. Κυπριανὸς «Χρονογραφικὴ ἱστορία τῆς Κύπρου ἐκδ. Λευκ. σ. 260
- 10) Mas Latrie T. I 6. 131.
- 11) Florio Ruston σ. 314.
- 12) Χρὼν. Ἱστορ. Κύπρου σελ. 73.
- 13) A journey to Cyprus μετὰρ. Cobham
σ. 83.

